

EHKÄISEVÄ PÄIHDETYÖ EHYT RY



Valtakunnallinen kansalais- ja asiantuntijajärjestö

- Toimimme koko väestön parissa terveiden elämäntapojen edistämiseksi. Työ ulottuu lapsista ja nuorista työ- ja eläkeikäisiin
- Alkoholiin, tupakkaan ja huumeisiin liittyvän ehkäisevän työn ohella EHYT ry ehkäisee pelaamisesta syntyviä haittoja

EHKÄISEVÄ PÄIHDETYÖ EHYT RY



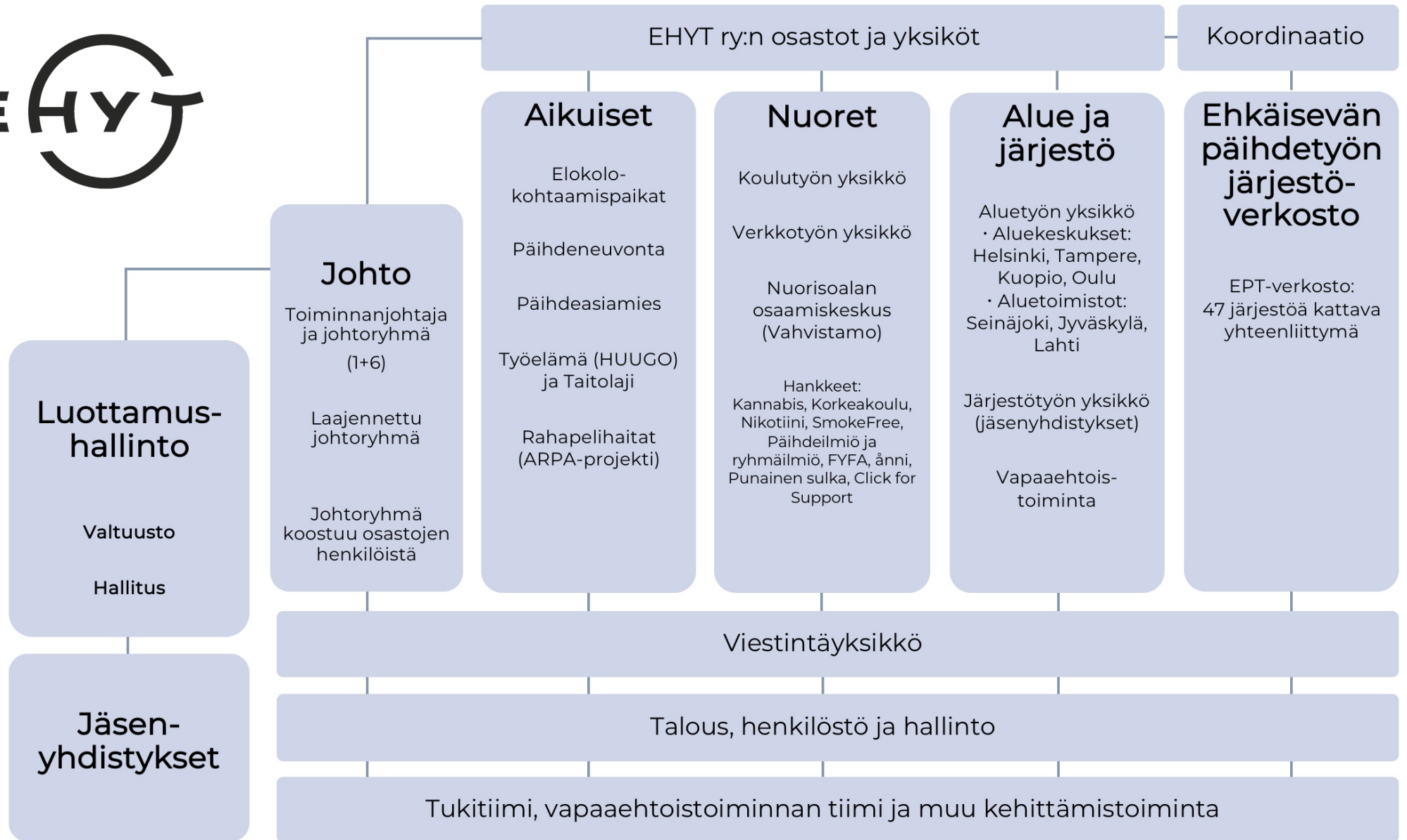
Vuonna 2018: 116 jäsenjärjestöä

- Toiminta valtakunnallista: neljä aluekeskusta (Oulu, Kuopio, Tampere, Helsinki) ja lisäksi kolme aluetoimistoa (Seinäjoki, Jyväskylä, Lahti)
- Seitsemän päihteetöntä kohtaamispaikkaa "Elokoloa"
- Työtämme tukee Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus (STEA)
- Muu rahoitus kasvussa, merkittävimminä EU, OKM ja THL

STRATEGISET LINJAUKSET VUOTEEN 2020



- Yhdistämme vapaaehtoistoiminnan voiman ja asiantuntijoidemme osaamisen
- Vaikutamme ja osallistumme yhteiskunnalliseen keskusteluun
- Vahvistamme alueellista ja paikallista ehkäisevää päihdetyötä
- Yhteistyöllä vaikuttavampaa toimintaa





Vuoden 2019 EHYT-teemat



TEEMA 1.

Ehkäisevän päihdetyön tulevaisuus



- Tulevaisuusteeman osana EHYT ry valmistelee 11/2019 mennessä uuden strategiansa vuosille 2020–2024.
- Strategiatyöhön osallistetaan järjestön luottamushallinto, jäsenyhdistykset, henkilöstö ja laaja sidosryhmäverkosto.
- Strategian uudistamisen tukena hyödynnetään vuonna 2018 valmisteltuja toimintaympäristön muutosta kuvaavia tulevaisuuskuvia eli skenaarioita.

AIKATAULU:

- EHYTin valtuustolle strategiatapaaminen 02–04/2019
 - Aluefoorumit
 - Valtuusto käsittelee strategiaehdotukset 11/2019 mennessä
 - Yhdistyksen kokous hyväksyy 03/2020 mennessä



TEEMA 1: Ehkäisevän päihdetyön tulevaisuus

Vaikuttamisen kenttiä vuonna 2019

- Päihdepolitiikka
- Rahapelipolitiikka ja pelihaitat
- Sote- ja maakuntaudistus
- Vaalit: Eduskunta, maakunta ja EU
- Suomen EU-puheenjohtajuuskausi
- Kansainväliset muutokset
- Lähialueyhteistyö: Pohjoismaat ja Baltia



- **Ehkäisevän päihdetyön tulevaisuus** -teema pyrkii vastaamaan lukuisiin järjestön toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin.
- EHYT ry toimii aktiivisesti tuodakseen päihdehaittojen vähentämistä korostavan näkökulman sote- ja maakuntauudistuksen valmisteluun sekä alkoholi-, huume- ja tupakkapolitiikan tulevaisuutta koskeviin keskusteluihin.
- Vuonna 2019 eduskunta-, maakunta-, ja EU-vaalit. Vaalien yhteydessä EHYT ry korostaa päihde- ja pelihaittojen vähentämiseen liittyviä teemoja.
- Suomen EU-puheenjohtajuuskausi vuoden 2019 heinäkuusta joulukuuhun.



TEEMA 2.

Yhteisöjen yhteiskunta

Missä kaikissa yhteisöissä
teet työtäsi?



Mihin yhteisöihin työsi
kohderyhmät kiinnittyvät?

Miten edistää myönteisten ja
hyvinvointia edistävien
yhteisöjen rakentumista?



- **Yhteisöjen yhteiskunta** -teeman puitteissa tuodaan esiin järjestön tekemään työtä lukuisissa erilaisissa yhteisöissä.
- Merkittävä osa EHYT ry:n toiminnasta on ennen kaikkea yhteisötasolla tapahtuvaa työtä.
- EHYT edistää positiivisen muutoksen syntymistä muun muassa kouluissa, verkkoyhteisöissä, työyhteisöissä, opiskelijayhteisöissä sekä paikallisesti Elokolojen ympärille rakentuneissa yhteisöissä.
- Lisäksi toimintavuonna korostetaan päihde- ja pelihaittojen vähentämisen merkitystä etenkin läheisnäkökulmasta



- Tärkeitä laajempia tekijöitä päihdehaittojen vähentymisen näkökulmasta ovat yhteisvastuun ja yhteistoiminnan vahvistuminen.
- Myönteisellä tavalla tarjottu sosiaalinen tuki sekä päihdehaittoja ehkäisevä kulttuuri ovat tärkeitä yhteisötason tekijöitä, joita EHYT ry:n toiminnalla pyritään eri tavoin tukemaan ja vahvistamaan.
- Vuonna 2019 erityistä huomiota kiinnitetään järjestön kykyyn viestiä yhteisötasolla tapahtuvasta työstä myös ulkoisen viestinnän keinoin.
- Järjestön sisäistä kapasiteettia visuaalisen ja tarinallisen viestinnän hyödyntämiseksi vahvistetaan toimintavuoden aikana.



TEEMA 2: Yhteisöjen yhteiskunta

Paikallisuus ja yhteisöt

- Yhteisvastuu
- Yhteistoiminta
- Visuaalisuus
- Tarinallisuus

1. Ehkäisevä päihdetyö on eriarvoisuuden vähentämistä



- Ehkäisevän päihdetyön ohjaamiseen tarvitaan kunta- ja maakuntatasolle vahvat rakenteet ja resurssit. **Uuden hallituksen tulee laatia valtioneuvoston periaatepäätös päihde- ja rahapelihaittojen ehkäisystä.**
 - Periaatepäätöksen tulee ensisijaisesti varmistaa, että päihde- ja pelihaittojen ehkäisyyn luodaan nykyistä vahvempi kansallisen tason ohjausrakenne ja poliittinen tuki eri ministeriöiden toimesta.
 - Lisäksi periaatepäätöksellä tulee vahvistaa ehkäisevän päihdetyön lain sekä toimintaohjelman toimeenpanoa sekä varmistaa, että kaikissa maakunnissa on riittävät ehkäisevän päihdetyön toimeenpanorakenteet.
 - Rakenteiden ja resurssien vahvistamisen lisäksi vaikuttavien ehkäisevän päihdetyön menetelmien hyödyntämistä tulee edistää.

1. Ehkäisevä päihdetyö on eriarvoisuuden vähentämistä



- **Kansallisessa lapsistrategiassa tulee huomioida ehkäisevän päihdetyön tarjoamat mahdollisuudet lasten ja perheiden hyvinvoinnin edistämiseksi.** Päihteiden käyttö ja eriarvoisuuskehitys vähenee mielekkään elämän ja harrastusten kautta. Lasten ja nuorten liikunta, kulttuuri- ja kirjastopalvelujen yhdenvertainen saatavuus ja resurssit on turvattava.
- Lähiyhteisöt tulee tuoda hyvinvoinnin edistämisen ja päihdehaittojen vähentämisen keskiöön. Yksinäisyyttä on torjuttava paikallistason yhteisöjä vahvistamalla. Tarvitaan kaikille avointa päihteetöntä paikallistason toimintaa. **Hallituksen tulee turvata päihteettömien kohtaamispaikkojen toimintaedellytykset koko maassa.**
- Tupakoinnin vähentyminen Suomessa on ollut menestystarina. Tähän on päästy johdonmukaisella lainsäädäntötyöllä. Tupakoinnin lopettamista tulee tukea mutta uusille savuttomille nikotiinituotteille ei tule luoda uusia markkinoita ja käyttäjäryhmiä. **STM:n tupakka- ja nikotiinipolitiikan kehittämistyöryhmän (2018) esittämiä suosituksia tulee asteittain toimeenpanna seuraavalla hallituskaudella.**

2. Alkoholihaittoja tulee ehkäistä laajalla yhteistyöllä



- Alkoholihaittojen kasvattaminen ei ole suomalaisen yhteiskunnan kokonaisedun mukaista. Alkoholihaittoja voidaan ehkäistä tehokkaasti vaikuttamalla alkoholin hintaan ja saatavuuteen, sekä rajoittamalla mainontaa. **Hallituksen ja eri ministeriöiden tulee edistää laaja-alaisesti toimia, jotka vähentävät alkoholin kielteisiä vaikutuksia suomalaisten hyvinvointiin.** Laadukas ja luotettava seuranta- ja tutkimustieto alkoholipoliittisten toimien vaikuttavuudesta edellyttää vahvistettuja resursseja.
- **Tarvitaan vastuullista alkoholipolitiikkaa: alkoholin saatavuutta ei tule edelleen lisätä.** Nykyinen järjestelmä jakelukanavineen on hyvä. **Viinien vapauttaminen tarkoittaisi todennäköisesti koko alkoholimarkkinoiden vapauttamista, eli myös väkevien alkoholijuomien myyntiä ruokakaupoissa.** Tämä johtaisi alkoholihaittojen merkittävään kasvuun.

2. Alkoholihaittoja tulee ehkäistä laajalla yhteistyöllä



- **Alkoholihaitat vaikuttavat kielteisesti työn tuottavuuteen ja koko kansantalouteen. Hallituksen, työnantajien ja työmarkkinajärjestöjen tulee edistää alkoholihaittojen vähentämistä työelämässä. Kaikille työpaikoille tarvitaan laadukkaat päihdeohjelmat.**
- Alkoholiongelmista kärsivien läheisille ja perheille tarjolla olevaa tukea on vahvistettava sekä järjestöissä että palvelujärjestelmässä.
- **Alkoholijuomien etiketteihin tulee saada tuotetiedot ja kalorimäärät.**

3. Kansallinen huumausainestrategia on ajantasaistettava



- Huumausainepoliittiset keinot eivät saa kasvattaa huumeiden käyttäjiin kohdistuvaa stigmaa vaan kannustaa tuen piiriin ja hakeutumaan hoitoon.
- Seuraavalla **hallituskaudella tulee käynnistää kansallisen huumausainestrategian laajapohjainen valmistelu hallituksen, viranomaisten, asiantuntijoiden ja järjestöjen yhteistyönä.**
- Valmistelun osana tulee selvittää muun muassa seuraavat kokonaisuudet:
 - **Huumehoidon saatavuus ja hoidon laatu sekä alueellinen tasa-arvoisuus.**
 - **Rangaistuskäytännön yhdenmukaisuus valtakunnallisesti sekä mahdolliset rikosoikeudellisten rangaistusten syrjäyttävät vaikutukset esimerkiksi opintoihin ja työelämään sijoittumisessa.**

4. Rahapelihaittojen vähentämisen ja ehkäisyn rakenteet sekä resurssit on turvattava



- Monopolijärjestelmän on ehkäistävä rahapelaamisesta syntyviä haittoja entistä tehokkaammin. **Vastuullinen rahapelimonopoli on oikein käytettynä paras väline myös rahapelihaittojen vähentämiseksi.**
- Rahapelihaittojen ehkäisy tarvitsee pysyvät rakenteet ja resurssit. **Arpajaislain nykyisen 52 pykälän tulkintaa on laajennettava ja sen kautta käytettävää rahasummaa on korotettava kattamaan rahapelihaittojen ehkäisy, hoidon kehittäminen sekä tutkimus.**
- **Valtioneuvoston on tehtävä päihde- ja rahapelipoliittinen periaatepäätös, jolla asetetaan tavoitteet rahapeliin tarjonnalle, valvonnalle, rahapelihaittojen ehkäisylle, hoidolle, tutkimukselle sekä peliyhtiön tuotolle, eli pelaajien häviämisen määrälle.**
- Päihde- ja rahapelipoliittinen periaatepäätös tulee laatia poliittisessa ohjauksessa ja siten että siinä ovat mukana myös rahapelihaittojen kanssa työtä tekevät osapuolet. Siinä tulee myös nostaa kehittämiskohteeksi digitaalisen pelaamisen haittojen ehkäisy.